

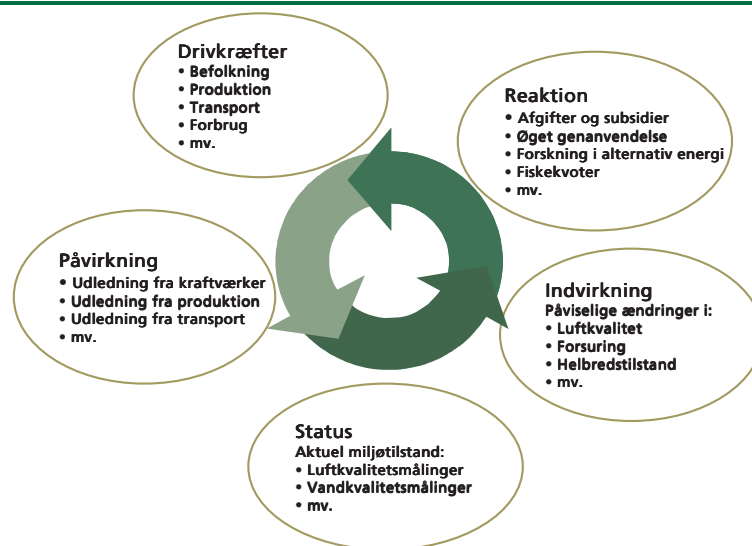
Miljø og energi

1. DPSIR-modellen

Miljøstatistikken er forsøgt opbygget efter en såkaldt DPSIR-model, der er en teoretisk og internationalt anerkendt model. Modellen er opdelt i fem elementer: Drivkræfter (Driving Forces), Påvirkning (Pressure), Status (State), Indvirkning (Impact) og Reaktion (Response).

Figur 1

DPSIR-modellen

Drivkræfter

Modellen tager udgangspunkt i, at menneskers mange aktiviteter i samfundet - drivkræfterne - kan give anledning til miljøproblemer. Eksempelvis kan drivkræfterne være den producerede mængde energi. Det er økonomiske aktiviteter, som alle er afhængige af, men som ikke i sig selv siger noget om miljøtilstanden.

Påvirkning

Produktionen i Danmark giver anledning til en påvirkning af miljøet i form af udslip af en mængde affaldsstoffer, som er knyttet til produktionen. Ved elproduktion kan det fx være afbrænding af kul, hvor der udsendes kuldioxid og andre stoffer, som svovl og kvælstof, og opgaven er her at bestemme dette udslip. Kuldioxid er en såkaldt drivhusgas, som ikke i sig selv er farlig, men i øgede mængder bidrager gassen til en langsom stigende global gennemsnits-temperatur, der kan føre til smeltning af ismasser ved polerne og ændringer i nedbøren.

Status

Gennem menneskets påvirkning udøves således et pres på det omgivne miljø, der langsomt ændrer karakter. Som med andre statusopgørelser måles der med jævne mellemrum på miljøtilstanden. I eksemplet bidrager kuldioxidudslippet til en statusopgørelse, der viser en øget koncentration i atmosfærens indhold af kuldioxid.

Indvirkning

En given status har typisk en indvirkning tilbage på miljøet. I eksemplet med kraftværkerne er indvirkningen af en øget koncentration af kuldioxid-gas i atmosfæren en forøget drivhuseffekt. Det kan også være svovlkoncentrationen i atmosfæren, der indvirker med stigende forsuring af søer pga. nedfald af svovloxider. En sådan indvirkning på miljøet, er ikke nødvendigvis noget, der observeres fra dag til dag, men noget, der kan observeres over årene som ændringer i miljøtilstanden.

Reaktion

Hvis status i miljøet ikke er acceptabelt, er der et miljøproblem, som myndighederne typisk vil reagere på. En reaktion kan enten være politisk betinget (fx forbud mod miljøskadelige stoffer eller pålægning af "grønne skatter og afgifter") eller adfærdsbetinget. Ligeledes kan man fremme ønskede handlinger ved at give subsidier, der støtter alternative og mindre miljøbelastende produktionsmåder og -processer.

En reaktion kunne også være at indgå internationale aftaler. For kuldioxid-emissionens vedkommende har reaktionen i Danmark været, at man har indført en afgift og indgået internationale aftaler. Befolkningen kan desuden reagere ved at ændre en given adfærd. Det kan give sig udslag i valg eller fravalg af forskellige produkter, hvor produktionsmåden eller produktindholdet enten tiltaler eller frastøder forbrugeren. Der tales her om "den politiske forbruger".

De fem elementer, der indgår i DPSIR-modellen, er vidt forskellige. Nogle af elementerne opgøres i fysiske mængder, nogle i kroner og ører - kvantitative mål. Andre elementer i modellen handler om de aftaler, der indgås - et kvalitativt mål. Da man ikke kan måle de fem elementer med samme målestok, bliver måden, man forholder sig til de fem elementer i modellen på, også forskellig.

I det følgende vil enkelte temaer fra modellen blive belyst særskilt.

Miljø og energi

2. Luftforureningen

Drivhusgasser bidrager til luftforureningen

Luften og miljøet udsættes for en væsentlig påvirkning gennem afbrændingen af fossile brændstoffer, hvor der sker udledninger af kuldioxid og andre stoffer som fx svovl og kvælstof. Kuldioxid er som allerede nævnt en såkaldt drivhusgas, som ikke i sig selv er farlig, men som i øgede mængder bidrager til en langsom stigende global gennemsnitstemperatur. Svovl og kvælstof bidrager til luftens øgede surhedsgrad.

De vigtigste drivhusgasser er kuldioxid, metan og kvælstofilter samt en række industrielt fremstillede gasser fx Chlor-Fluor-Carboner (CFC'er). Kuldioxid står for 64 pct. af den menneskeskabte globale opvarmning, metan for 20 pct., kvælstofilter for 6 pct. og CFC'ere og beslægtede stoffer står for 10 pct. af opvarmningen.

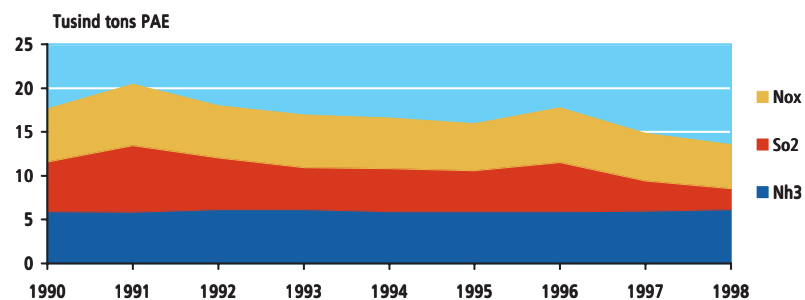
Danmarks udledning af kuldioxid varierer over årene, hvilket bl.a. skyldes nettoeksporten af elektricitet. De år, hvor Danmark har en stor eksport af elektricitet, stiger kuldioxidudslippet på grund af den større produktion på kraftværkerne. Reduktioner af kuldioxid-udslippene fra energiproduktionen søges opnået ved at udskifte fossilt brændsel som fx kul med naturgas og vedvarende energi. Udslip af metan og kvælstofilter stammer hovedsageligt fra landbruget.

Forsuringen

Miljøet udsættes ligeledes for en væsentlig påvirkning gennem luftens øgede surhedsgrad. Forsuring opstår, når udledningen af kvælstof og svovl i form af ammoniak, kvælstofilter og svovldioxid falder ned med nedbøren. Svovl og kvælstof indgår i sure kemiske forbindelser, som bl.a. nedbryder bygninger og skader planter og vandmiljøet. Forsuring opgøres i *Potential Acidification Equivalents* (PAE), som er en fælles forsuringseenhed for alle forsurende stoffer.

Figur 2

Forsuring fra danske aktiviteter 1990-1998

Kilde: Danmarks Miljøundersøgelser

Miljø og energi

De forsurende stoffer kommer fra landbrugsproduktionen, fra energikonverteringen i energisektoren og fra transportsektoren. I 1990 var energikonverteringen den største bidrager til emissionen med 35 pct. af den samlede emission fra Danmark. Landbrugsproduktionen bidrog med 33 pct. og transportsektoren med 23 pct. Dette har ændret sig til, at det i 1998 var landbrugsproduktionen, der bidrog med den største del af emissionen, nemlig 44 pct. De øvrige to sektorer bidrog i 1998 hver med 24 pct.

Forsurende stoffer er grænseoverskridende. De forsurende stoffer bliver ført vidt omkring med vinden, og udslip fra et land kan således falde ned og forsure miljøet i et helt andet land. En del af forsureningspotentialet fra danske aktiviteter medvirker således til at forsure miljøet i en række nabolande, hvoraf hovedparten ligger øst for Danmark. På tilsvarende måde bliver det danske miljø ikke bare forsuret af den del af vores egne udslip, som falder ned inden for landets grænse, men tillige af de udenlandske udslip som tilføres os med vinden.

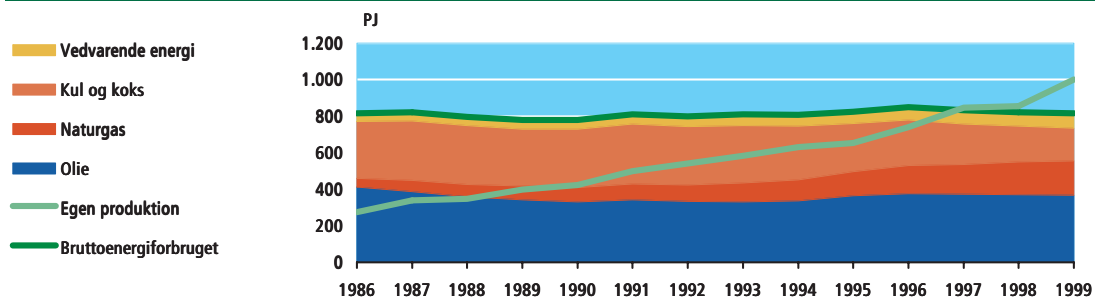
3. Energiforbruget

Udviklingen i energiforbruget

Udledningerne fra energiforbruget er en væsentlig årsag til flere af de miljøproblemer, som Danmark og resten af verden står overfor. Miljøtilstanden i Danmark kan derfor bl.a. belyses gennem kortlægning af status og udvikling i energiforbruget i Danmark.

Figur 3

Bruttoenergiforbruget

Danmark er siden starten af 1980'erne blevet stadig mindre afhængig af importeret olie og kul - takket være den øgede udvinding af råolie og naturgas fra Nordsøen. Siden 1997 har Danmark været selvforsynende med energi. Vedvarende energi har spillet en særlig rolle i miljøsammenhænge, idet stigende anvendelse af disse energityper kan medføre reducerede kuldioxidudledninger, når disse erstatter anvendelsen af fossile brændsler som kul og olie.

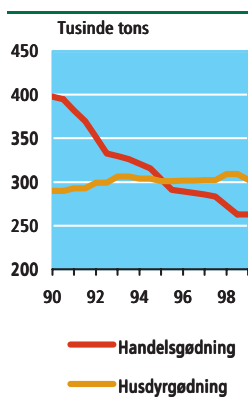
Miljø og energi

Vedvarende energi er dels *kuldioxid-frie* energiformer som fx vindkraft og solvarme, dels *kuldioxid-neutrale* brændsler som fx halm og træ, der under væksten optager kuldioxid fra atmosfæren, og dernæst afgiver kuldioxiden igen ved afbrændingen.

Bruttoenergiforbruget er forbruget af olie, naturgas, kul og vedvarende energi. Ved opgørelsen af bruttoenergiforbruget korrigeres der for import og eksport af elektricitet. Udviklingen i bruttoenergiforbruget er kendetegnet ved et stigende forbrug af naturgas og vedvarende energi på bekostning af kul. Danmark blev i 1997 for første gang selvforsynende med energi.

4. Landbruget

Figur 4
Forsyning med kvælstof i husdyr- og handelsgødning 1990-1999

Anvendelse af gødning

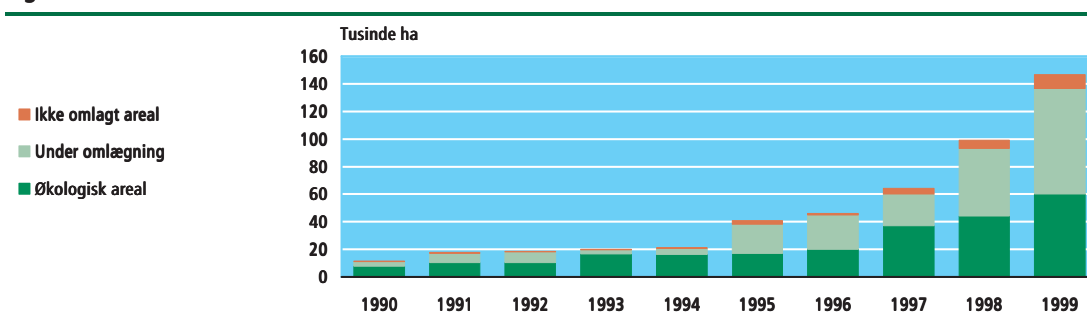
Landbrugssektorens produktion af animalske og vegetabiliske produkter indbefatter anvendelsen af husdyr- og handelsgødning. Derved tilføres jorden store mængder kvælstof og små mængder fosfor. En del kvælstof og fosfor optages ikke i planterne og udvaskes derfor af jorden, hvilket fører til en udledning af disse stoffer til havet via vandløbene. Det har bl.a. medført en uønsket vækst af alger og dermed en uønsket miljøtilstand.

Vandmiljøplan II er en reaktion på dette. For at mindske udvaskningen af kvælstof ønsker man bl.a. at øge arealer med vådområder, økologiske jordbrug og efterafgrøder samt at skærpe harmonikravene, dvs. sikre en større balance mellem den producerede mængde husdyrgødning og det tilhørende gødnings-egnede areal på det enkelte landbrug.

Den del af landbrugsarealet, der drives økologisk, er vokset kraftigt i de senere år. Fx blev arealet fordoblet fra 1994 til 1995 og igen fra 1997 til 1998. Det økologiske dyrkede areal steg med 37 pct. fra 1998 til 1999 og dækker nu 60.232 ha. Det økologiske areal udgjorde dermed 2,3 pct. af det samlede landbrugsareal i 1999.

Figur 5

Samlet areal på de økologiske brug

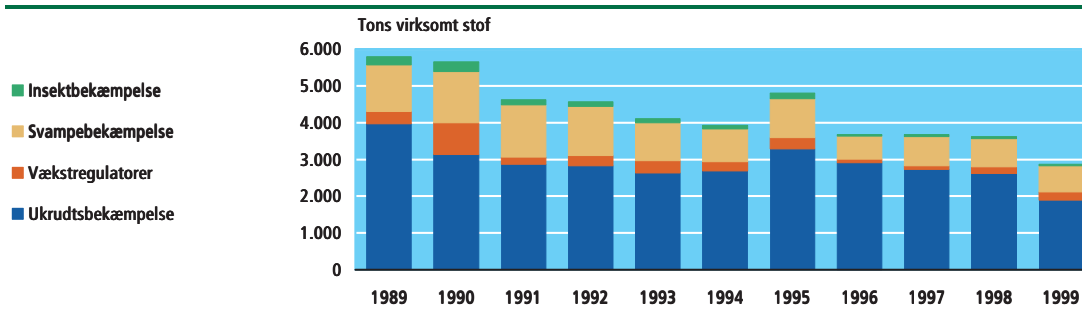
Anm. Areal er inkl. skov.
Kilde: Plantedirektoratet.

Bekæmpelse af ukrudt, svampe og insekter

Pesticider er kemiske produkter, der fortrinsvis anvendes i landbruget til bekæmpelse af ukrudt, svampe og insekter. En effektiv bekæmpelse med pesticider af skadedyr og ukrudt i markerne har haft en indirekte effekt på antallet af dyr, som lever af fx bladlus og andre insekter. Der kan være tale om en dødelig effekt, eller at dyrenes reproduktionsevne er blevet nedsat. Det er en skadelig miljøpåvirkning, der betyder, at den biologiske mangfoldighed på jorden mindskes.

Figur 6

Udviklingen i salget af pesticider til landbruget 1989-1999

Kilde: Miljøstyrelsen.

Pesticider opdeles i midler, som dels beskytter afgrøderne mod ukrudt (*herbicer*) dels mod svampesygdomme (*fungicider*) og dels mod insekter (*insekticider*). Desuden findes der midler, som virker stråforkortende (*vækstregulatorer*).

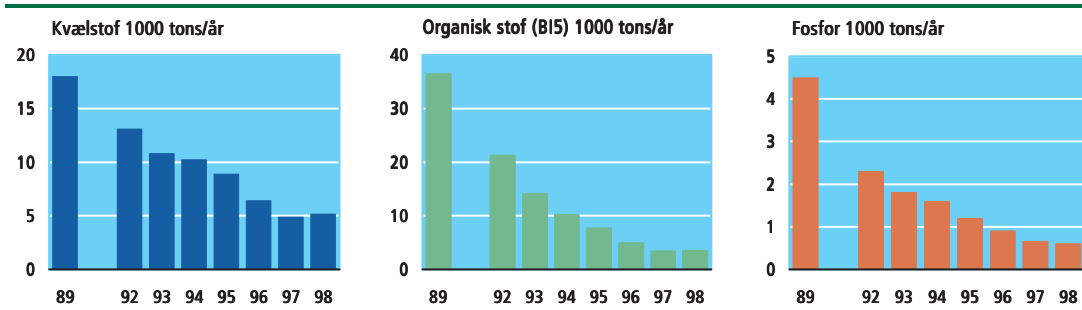
5. Spildevand

Udledning af kvælstof og organisk stof

Hovedparten af Danmarks bebyggelser er kloakerede, og det meste spildevand ledes gennem kommunale rensningsanlæg, før det udledes i søer, vandløb eller i havet.

Figur 7

Udledning fra rensningsanlæg

Kilde: Miljøstyrelsen.

Miljø og energi

Udledningen af kvælstof og organisk stof fra rensningsanlæggene er steget fra 1997 til 1998. Der er derimod sket et mindre fald i udledningen af fosfor. Udviklingen kan til dels forklares ud fra den øgede mængde nedbør i 1998. Når nedbørsmængden stiger øges vandmængden i rensningsanlæggene. Dette betyder, at kvælstof og organisk stof fjernes mindre effektivt, mens det ikke har betydning for fjernelsen af fosfor.

Næsten 90 pct. af de danske beboelsesejendomme er tilsluttet et kommunalt kloaknet. I kloaknettet blandes spildevandet fra husholdninger med industriens spildevand og med de specielle afløb for regnvand fra hustage og vejanlæg mv. Nogle få virksomheder har egne udløb, fordi virksomhederne er placeret langt fra kommunale rensningsanlæg.

6. Affald

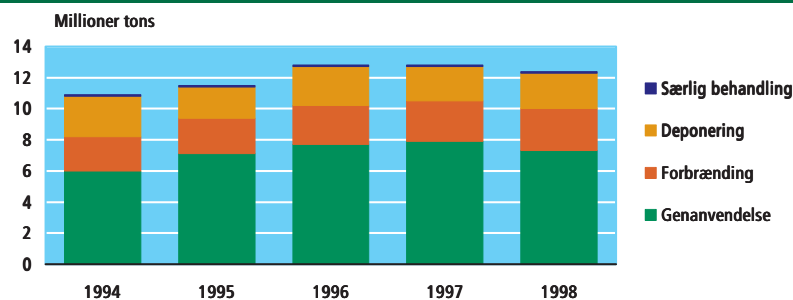
Affaldsmængder og -typer

Der blev produceret knap 12,4 mio. tons affald i Danmark i 1998. I forhold til 1997 var det et fald på 3,4 pct. Mængden af affald var stort set på samme niveau i 1997 som i 1996.

Danskerne producerede i 1998 ca. 2,8 mio. tons husholdningsaffald. Det svarer til ca. 500 kg pr. indbygger. En stor del af husholdningsaffaldet afhentes eller afleveres som blandet dagrenovation. Andre dele afhentes eller afleveres som sorteret affald: papir og pap, glas og flasker, jern og metal, organisk affald, haveaffald, storskrald og miljøfarligt affald.

Figur 8

Totale affaldsmængder i Danmark

Anm.: Forbedret datagrundlag er en af årsagerne til den kraftige stigning frem til 1996.

Kilde: Miljøstyrelsen

Som en reaktion på de store affaldsmængder forsøges gennemført genanvendelsesordninger for særlige affaldstyper. Sortering af affald er forudsætningen for, at det kan oparbejdes og genbruges. I 1998 blev 59 pct. af affaldet genbrugt. Det er et mindre fald fra 1997, hovedsagelig fordi der i 1998 blev tilført mindre mængder slam fra rensningsanlæggene til gødning af landbrugsarealer.

Miljø og energi

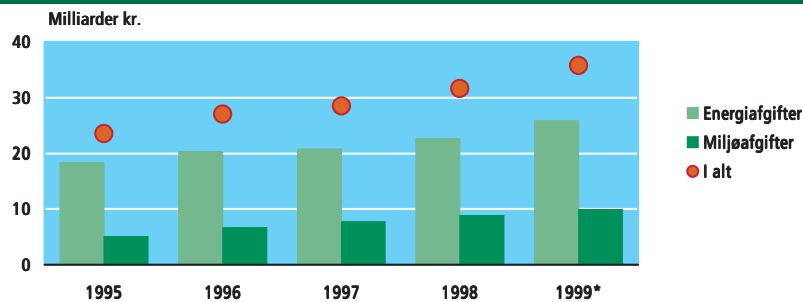
7. Reaktionen fra den offentlige sektor

Miljø- og energifgifter

I den danske miljøpolitik anvendes miljø- og energifgifterne i et stigende omfang. I 1998 var de samlede indtægter fra disse afgifter 31,7 mia. kr., hvilket svarer til 8,5 pct. af statens samlede indtægter fra skatter og afgifter. Statens indtægter fra energifgifter udgjorde i 1998 72 pct. af indtægterne fra miljø- og energifgifter. Statens indtægter fra egentlige miljøafgifter var i 1998 på 8,9 mia. kr., hvoraf indtægterne fra CO₂-afgiften, affaldsafgiften og afgift på vand udgjorde 78 pct.

Figur 9

Miljø- og energifgifter

Anm.: Tallene for 1999 er budgettal.

8. Internationale sammenligninger

Udslip af forurenende stoffer

Danmarks udslip af forskellige forurenende stoffer pr. indbygger er i overkanten af, hvad der udledes i de lande, vi ofte sammenligner os med. I Danmark udgør kuldioxidudledningen fra energikonvertering en forholdsvis større andel af den samlede kuldioxid-udledning. Dette skyldes bl.a. sammensætningen af brændselstyper, hvor kul udgør en relativ stor andel.

Transport på verdensplan udgør en særdeles væsentlig faktor for udviklingen i kuldioxid-udslippet. Det er især de udviklede industrilande, der fører an, da OECD-landene står for 70 pct. af verdens samlede kuldioxid-udslip fra transport.

Tabel 1

Danmarks areal, folketal og kystlinie 2000

	Areal km ²	Folketal	Befol- nings- tæthed pr. km ²	Halvøen Jylland samt navngivne øer i havet		Vandareal 1959 km ²	Kystlinie 1959 km
				Antal øer	Areal km ²		
Danmark	43 095,88	5 330 020	123,7	405	43 095,88¹	700	7 314
Landsdele							
Sjælland	7 448,28	2 235 839	300,2	97	7 448,28 ²	184	1 735
Bornholm	588,53	44 337	75,3	9	588,53	3	141
Lolland-Falster	1 795,34	114 688	63,9	45	1 795,34 ³	24	587
Fyn	3 485,84	471 974	135,4	100	3 485,84 ⁴	26	1 130
Øerne i alt	13 317,99	2 866 838	215,3	251	13 317,99	237	3 593
Jylland	29 777,89	2 463 182	82,7	154	29 777,89 ^{1,5}	463	3 721
Amter							
Københavns Kommune	88,25	495 699	5 617,0	2	0,23 ⁶	3	92
Frederiksberg Kommune	8,77	90 327	10 299,5	•	•	0	•
Københavns Amt	525,95	613 444	1 166,4	2	111,33 ⁶	15	121
Frederiksborg Amt	1 347,42	365 306	271,1	14	2,40	80	248
Roskilde Amt	891,44	231 559	259,8	18	0,27	7	154
Vestsjællands Amt	2 983,77	295 086	98,9	28	49,00	66	608
Storstrøms Amt	3 398,02	259 106	76,3	77	2 049,09	36	1 099
Bornholms Amt	588,53	44 337	75,3	9	588,53	3	141
Fyns Amt	3 485,84	471 974	135,4	100	3 485,84	27	1 130
Sønderjyllands Amt	3 939,12	253 482	64,3	14	450,07	119	567 ⁷
Ribe Amt	3 131,61	224 345	71,6	4	64,83	23	207
Vejle Amt	2 996,64	347 542	116,0	10	17,04	26	264
Ringkøbing Amt	4 853,94	272 857	56,2	23	16,84	80	598
Århus Amt	4 560,73	637 122	139,7	40	148,73	77	635
Viborg Amt	4 122,48	233 681	56,7	15	392,49	90	646
Nordjyllands Amt	6 173,37	494 153	80,0	46	127,96	48	804
Færøerne	1 398,85	45 751	32,7	17⁸	1 398,85	...	1 117⁹
Grønland	410 449,00¹⁰	56 124	0,1

Anm. 1. Danmarks sydligste punkt er Gedserodde på Falsters sydspids, 11°58'15" ø.l., 54°33'35" n.b., det nordligste ved Skagen 10°36'11" ø.l., 57°45'07" n.b., det vestligste Blåvandshuk 08°04'22" ø.l. 55°33'36" n. b. og det østligste Christiansø (Østerskær), 15°11'55" ø.l., 55°19'17" n.b. *Europæisk Datum, 1950.*

Anm. 2. De grundlæggende opmålinger er foretaget af Geodætisk Institut i perioden 1953-1959 på de daværende målebordsblade (1:20.000), jf. *Danmarks Areal* (Statistiske Meddelelser 1968:4). Arealerne er ajourført af Danmarks Statistik ved planimetrisk opmålinger på de nuværende 4 cm-kort (1:25.000).

Anm. 3. Arealerne i kol. 1 omfatter alle arealer inden for landets konturer. Fjorde og vige, der ved den ovennævnte opmåling havde fri forbindelse til havet (fx Ringkøbing fjord), indgår ikke i arealtallene.

Anm. 4. Tallene i kol. 6 og 7 er fra den i 1959 afsluttede planimetrisk opmåling og de er ikke ajourført på nyere kortmateriale. I kol. 6 indgår 4 søer og 2 inddæmmede fjorde, der hver er over 1.000 ha (10 km²) - nemlig Arreso, Esrum sø, Mossø, Tissø, Saltbæk Vig og Stadil Fjord. I de danske søer er der 53 navngivne øer med et samlet areal på 1,97 km². Kystlinien og vandarealerne er fordelt på amtskommunerne efter kommuneinddelingen 1. april 1970.

Anm. 5. Navngivne søer, vandløb mv. i sogne, der 1. april 1970 blev delt på kommuner beliggende i hvert sit amt, er medtaget under det amt, hvor den største del af sognet ligger.

¹ Heraf halvøen Jylland med 23.874,21 km². ² Heraf øen Sjælland med 7.031,30 km². ³ Heraf udgør øen Lolland 1.242,86 km² og øen Falster 513,76 km². ⁴ Heraf udgør øen Fyn 2.984,55 km². ⁵ Heraf Vendsyssel-Thy med 4.685,72 km². ⁶ Hele øen Amager er medregnet under Københavns Amt med 95,34 km². ⁷ Landegrænsen mod Tyskland havde ved opmålingen en længde på 67,7 km. ⁸ Beboede øer. ⁹ Opmålt 1955. ¹⁰ Kun den isfri del af Grønland er medtaget. Grønlands samlede areal er på 2.166.086 km², heraf er 85 pct. dækket af indlandsis.

Kilde: *Danmarks geografiske yderpunkter* (Geodætisk Institut).

Tabel 2

Danmarks administrative inddeling 2000

	Kom- mune	Kirke sogne	Told- og Skatte- regioner	Skyld- kredse	Vurde- rings- kredse	Valgkredse ¹		Rets- kredse
						Amts- og stor- kredse	Opstil- lings- kredse	
I alt	275	2 123	29	27	224	17	103	82
Øerne	134	892	16	14	121	10	58	40
Københavns Kommune	1	71					16	1
Frederiksberg Kommune	1	10	2	1	13	3 {	3	1
Københavns Amt	18	70	4 ^{2,3}	2	22	1	9	10
Frederiksborg Amt	19	78	2 ²	2	17	1	4	5
Roskilde Amt	11	68	1 ³	1	10	1	3	2
Vestsjællands Amt	23	167	2 ⁵	2	17	1	6	7
Storstrøms Amt	24	181	2 ⁵	2	16	1	6	6
Bornholms Amt	5 ⁶	22	1	1	3	1	2	1
Fyns Amt	32	225	2	3	23	1	9	7
Jylland	141	1 231	13	13	103	7	45	42
Sønderjyllands Amt	23	116	2	2	12	1	7	6
Ribe Amt	14	88	1	1	9	1	4	5
Vejle Amt	16	135	1 ⁸	2	13	1	6	5
Ringkøbing Amt	18	143	2	1	12	1	4	6
Århus Amt	26	284	3 ^{8,9}	3	22	1	10	6
Viborg Amt	17	225	2 ^{10,11}	2	14	1	5	5
Nordjyllands Amt	27	240	2 ^{9,10,11}	2	21	1	9	9

Anm.1 Retsvæsen: Der er 2 landsretskredse og 15 nævningekredse. Østre landsretskreds omfatter øerne og er inddelt i 9 nævningekredse. Vestre landsretskreds omfatter Jylland og er inddelt i 6 nævningekredse.

Anm. 2 Udskrivningskredse: Der findes 6 udskrivningskredse, 2 øst og 4 vest for Storebælt. I kirkelig henseende er der 10 stifter (111 provstier og 1.353 pastorater).

Anm. 3 Arbejdstilsyn: Der er 14 tilsynskredse, nemlig: Københavns og Frederiksberg kommuner der udgør 1 kreds, Roskilde og Bornholms amter der udgør 1 kreds, mens resten af landets 12 amter hver udgør 1 kreds.

Anm. 4. Arbejdsformidling: Der er 14 arbejdsformidlingskontorer, nemlig: København og Frederiksberg kommuner samt Københavns Amt der er 1 kontor, mens resten af landets 13 amter hver har 1 kontor.

¹ Ifølge Lov nr. 488 af 11. juni 1998 om valg til Folketinget. ² Farum Kommune, Frederiksborg Amt, hører under Ballerup Told- og Skatteregion, der er medregnet til Københavns Amt. ³ Greve Kommune, Roskilde Amt, hører under Høje Tåstrup Told- og Skatteregion, der er medregnet til Københavns Amt. ⁴ En del af politikreds 13 Køge, ligger i Storstrøms Amt. ⁵ Haslev Kommune, Vestsjællands Amt, hører under Næstved Told- og Skatteregion, der er medregnet til Storstrøms Amt. ⁶ Uden Christiansø, der ikke indgår i kommuneinddelingen; øen administreres af Forsvarsministeriet. ⁷ En del af retskreds 51, Grindsted, ligger i Vejle Amt. ⁸ Brædstrup, Gedved, Horsens og Juelsminde kommuner, Vejle Amt, hører under Horsens Told- og Skatteregion, der er medregnet til Århus Amt. ⁹ Hobro Kommune, Nordjyllands Amt, hører under Randers Told- og Skatteregion, der er medregnet til Århus Amt. ¹⁰ Farsø, Nørager og Aars kommuner, Nordjyllands Amt, hører under Viborg Told- og Skatteregion, der er medregnet til Viborg Amt. ¹¹ Brovst, Fjerritslev og Løgstor kommuner, Nordjyllands Amt, hører under Thisted Told- og Skatteregion, der er medregnet til Viborg Amt. ¹² En del af retskreds 78, Hobro, og en del af politikreds 52, Hobro, ligger i Viborg Amt.

Tabel 3

Areal og folketal for landsdele og beboede øer 1999-2000

Kom- mune- kode	Areal i ha	Folketal		Kom- mune- kode	Areal i ha	Folketal	
		1999	2000			1999	2000
Hele landet	4 309 588	5 313 577	5 330 020	Den fynske øgrup.	348 584	471 732	471 974
				Fyn	298 455	439 229	439 608
Den sjællandske øgruppe	744 828	2 223 895	2 235 839	431 Avernakø	586	124	115
- Sjælland	703 130	2 056 488	2 067 606	443 Birkholm	92	9	9
331 Agersø	684	263	247	431 Bjørnø	150	36	40
- Amager	9 534	153 479	154 207	421 Bågå	623	29	32
365 Bogø	1 307	1 066	1 048	479 Drejø	426	78	81
373 Enø	340	292	283	445 Fænø	394	3	3
229 Eskilsø	139	4	1	479 Hjortø	90	16	17
365 Farø	93	4	5	- Langeland	28 384	14 511	14 412
373 Gavnø	575	28	26	487 Lyø	605	134	132
331 Glænø	559	62	60	479 Sjø	131	26	26
221 Hesselø	71	2	2	479 Skarø	197	20	27
361 Langø	127	6	8	431 Store Svelmø	27	1	1
365 Lindholm	7	4	4	475 Strynø	488	213	208
397 Masnedø	168	132	140	479 Thurø	753	3 627	3 682
365 Møn	21 775	10 406	10 542	447 Tornø	21	1	1
301 Nekselø	223	26	22	421 Torø	64	2	2
365 Nyord	499	50	47	479 Tåsinge	6 979	6 200	6 184
331 Omø	452	168	159	423 Æbelø	232	1	2
315 Orø	1 502	1 017	1 007	- Ærø	8 807	7 472	7 392
185 Saltholm	1 599	8	8	80 navngivne øer	1 080	•	•
301 Sejerø	1 237	365	392	Jylland	2 977 789	2 458 592	2 463 182
101 Slotsholmen	21	22	21	- Jyske halvø	2 387 421	2 062 521	2 067 637
361 Tærø	175	3	4	- Vendsyssel-Thy	468 572	307 955	307 745
75 navngivne øer	611	•	•	773 Agerø	385	33	32
Den lolland-falsterske øgruppe	179 534	114 829	114 688	727 Alrø	751	179	177
- Lolland	124 286	70 747	70 640	- Als	31 222	51 620	51 526
- Falster	51 376	43 199	43 171	707 Anholt	2 237	163	164
363 Askø	282	62	55	545 Barsø	266	19	26
381 Barneholm	10	2	2	851 Egholm	600	51	50
379 Fejø	1 600	603	606	615 Endelave	1 308	166	163
379 Femø	1 138	184	182	563 Fanø	5 578	3 267	3 214
363 Lilleø	86	17	18	783 Fur	2 229	966	949
379 Skalø	106	11	11	813 Hirsholm	17	4	4
379 Vejlø	37	2	2	619 Hjarnø	321	120	110
379 Vejro	157	2	1	675 Jegindø	791	551	544
35 navngivne øer	456	•	•	529 Kalvø	18	15	12
Den bornholmske øgruppe	58 853	44 529	44 337	827 Livø	331	8	8
- Bornholm	58 813	44 426	44 238	825 Læsø	10 122	2 282	2 293
411 Christiansø ¹	25	103	99	571 Mandø	763	75	69
411 Frederikso ¹	4			773 Mors	36 331	23 001	22 957
411 6 navngivne øer	11	•	•	531 Rømø	12 886	788	771
				741 Samsø	11 206	4 318	4 233
				503 Store Okseø	11	3	3
				727 Tunø	352	92	92
				671 Venø	646	198	188
				515 Årø	566	197	215
				129 navngivne øer	2 859	•	•

Anm. Als omfatter følgende kommuner: 501, 523, 535 plus 24.441 personer af Sønderborg Kommune. - Amager omfatter følgende kommuner: 155 og 185 (ekskl. Saltholm) plus 102.060 personer af Københavns Kommune. - Bornholm omfatter følgende kommuner: 401, 403, 405, 407 og 409. - Falster omfatter følgende kommuner: 369 (ekskl. Toreby sogn), 375, 391 og 395. - Langeland omfatter følgende kommuner: 475 (ekskl. øen Strynø), 481 og 487 (ekskl. øen Sjø). - Lolland omfatter følgende kommuner: 355, 359, 363 (ekskl. øerne Askø, og Lilleø), Toreby sogn af Nykøbing F. Kommune, 367, 371, 379 (ekskl. øerne Fejø, Femø, Skalø, Vejlo og Vejro), 381 (ekskl. Barneholm), 383 og 387. Vendsyssel-Thy omfatter følgende kommuner: 675 (ekskl. øen Jegindø), 765, 785, 787, 803, 805, 807, 811, 813 (ekskl. Hirsholm), 817, 819, 821, 829, 835, 839, 841, 847, 849 plus 37.420 personer af Aalborg Kommune, Aggersborg sogn 555 personer af Løgstør Kommune. - Ærø omfatter kommune 443 (ekskl. øen Birkholm) og kommune 493. I alt 325 navngivne øer er uden beboere

¹ Uden for kommuneindelingen, administreres af Forsvarsministeriet.

Tabel 4

Arealbenyttelse 1965-1995

	1965	1982	1995	1995
	km ²			pct.
Samlet areal	43 070	43 080	43 095	100
Byområder, beboelse og erhverv ¹	3 890	5 350	8 185	19
Hegn, grøfter, markveje o.l.	1 370	1 130
Dyrkede marker, gartneri og frugtplantager	26 930	26 510	27 260	63
Skove og plantager inkl. landbrugsskov	4 720	5 010	4 450	10
Enge, moser, vade og marsk o.l.	3 250	2 460	1 170	3
Heder, klitter og moser	2 230	1 980	1 380	3
Søer og vandløb	680	640	650	2

Anm. Tallene er delvis skønnede og behæftet med usikkerhed.

¹ Byområder, bebyggelse og erhverv er inkl. sommerhusområder, trafik anlæg og spredt bebyggelse.

Tabel 5

Fredede arealer efter fredningstidspunkt 1999

	Fredede arealer frem til 1990	Fredet 1991-1995	Fredet 1996	Fredet 1997	Fredet 1998	Fredet 1999	Fredede arealer i alt frem til 1999	Fredede arealer i pct. af samlet areal
	km ²							
Hele landet	1 846	97	30	6	3	2	1 984	4,6
Hovedstadsregionen ¹	285	14	11	4	1	0	315	11,0
fordelt efter 1997:								
- Københavns Amt	-	-	-	...
- Frederiksborg Amt	1	0	0	...
- Roskilde Amt	0	1	1	...
Vestsjællands Amt	121	21	-	0	1	-	143	4,8
Storstrøms Amt	108	16	-	-	-	0	124	3,7
Bornholms Amt	36	-	-	2	0	0	38	6,4
Fyns Amt	54	11	-	-	-	-	65	1,9
Sønderjyllands Amt	92	4	0	-	-	2	98	2,5
Ribe Amt	111	2	-	-	-	-	112	3,6
Vejle Amt	131	1	15	-	-	-	146	4,9
Ringkøbing Amt	181	1	0	0	0	-	183	3,8
Århus Amt	204	12	0	-	-	-	217	4,8
Viborg Amt	254	11	-	-	-	-	265	6,4
Nordjyllands Amt	271	5	3	-	1	-	279	4,5
Søterritoriet	1 381	-	840	105	37	-	2 452	...

Anm. Tallene omfatter arealer, hvor fredningsager er afsluttet ved et fredningsnævn eller overfredningsnævnet (for søterritoriets vedkommende ved statslig bekendtgørelse).

¹ Til og med 1997 omfatter Hovedstadsregionen Københavns, Frederiksborg og Roskilde amter samt Københavns og Frederiksberg kommuner

Kilde: Skov- og Naturstyrelsen.

Tabel 6 Danmarks femten største søer 1953-1989

Navn	Beliggenhed	1953-59		1980-89		Navn	Beliggenhed	1953-59		1980-89	
		—km ² —						—km ² —			
Arresø	Sjælland	40,6	39,5	Skanderborg sø	Østjylland	8,6	8,0				
Stadil Fjord ¹	Vestjylland	18,8	18,5	Julsø og Borre sø	Østjylland	7,6	7,8				
Esrums sø	Sjælland	17,4	17,4	Tystrup-Bavelse sø	Sjælland	7,5	7,4				
Mossø	Østjylland	16,9	16,6	Sebber Sund ¹	Nordjylland	6,0	...				
Saltbæk vig ¹	Sjælland	14,2	15,6	Tange sø	Vestjylland	5,8	5,5				
Tissø	Sjælland	12,9	12,7	Lund Fjord ¹	Nordjylland	6,8	5,4				
Furesø	Sjælland	9,4	9,3	V. Stadil Fjord ¹	Vestjylland	5,6	4,0				
Søndersø	Lolland	9,0	8,5								

Anm. 1953–59: Opmålingerne er foretaget i perioden 1953–59 på grundlag af Geodætisk Instituts målebordsblade 1:20000. Opmålingsresultaterne refererer derfor til forholdene i kortenes udgivelsesår, dog med senere påførte revisionsændringer. Udgivelsesårene strækker sig fra ca. 1900 til 1950'erne. 1980–89: Arealerne er opgjort på baggrund af koordinatsætning af Geodætisk Instituts 4 cm kort i seneste udgave frem til 1988–89. Opmålingsgrundlaget spænder over reviderede ældre kort, hvor revisionsgraden er ukendt, til fotogrametrisk nyopmålte kort. Benævnte søer er søer, der er navngivet på målebordsbladene.

¹ Brakvandsområde.

Kilde: Landbrugsministeriet, Statens Planteavlsvforsøg, Afdeling for Arealdata og kortlægning.

Tabel 7 Meteorologiske forhold. Temperatur og graddage 1999

	Jan.	Feb.	Marts	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Året
Maximumstemperatur													
1874-1999 Temp.	12,0	15,8	22,2	28,6	32,8	35,5	35,3	36,4	32,3	24,1	18,5	14,5	36,4
<i>Målt i året</i>	1999	1990	1990	1993	1892	1947	1941	1975	1906	1978	1968	1953	1975
1999	12,0	10,0	17,3	19,6	28,4	25,7	30,3	31,5	28,4	18,4	15,4	10,8	31,5
Gns. dagtemperatur¹													
Normal (1961-1990)	2,0	2,2	4,9	9,6	15,0	18,7	19,8	20,0	16,4	12,1	7,0	3,7	10,9
1999	4,3	3,7	6,1	11,5	14,9	17,3	21,6	21,1	20,2	12,2	8,1	4,4	12,1
Middeltemperatur													
Normal (1961-1990)	-	-	2,1	5,7	10,8	14,3	15,6	15,7	12,7	9,1	4,7	1,6	7,7
1999	2,3	1,0	3,7	7,7	10,8	13,6	17,3	16,6	16,2	9,4	5,5	2,3	8,9
Gns. nattemperatur²													
Normal (1961-1990)	-2,9	-2,8	-0,8	2,1	6,5	9,9	11,5	11,3	9,1	6,1	2,3	-0,7	4,3
1999	-0,1	-2,1	1,3	4,0	6,6	9,6	12,8	12,1	12,7	6,5	2,6	-0,4	5,5
Minimumtemperatur													
1874-1999 Temp.	-31,2	-29,0	-27,0	-19,0	-8,0	-3,5	-0,9	-2,0	-5,6	-11,9	-21,3	-25,6	-31,2
<i>Målt i året</i>	1982	1942	1888	1922	1900	1936	1903	1885	1886	1880	1973	1981	1982
1999	-12,6	-18,5	-8,6	-4,6	-3,6	1,0	5,0	3,7	1,2	-3,0	-7,2	-13,3	-18,5
Graddage													
Normal (1971-1990)	516	473 ³	452	339	186	136	251	361	461	3 175
1999	455	448	412	280	193	35	237	343	453	2 855

Anm. Som grundlag for beregningen af de anførte månedlige landsgennemsnit er benyttet de daglige målinger ved et antal velfordelte stationer – som hovedregel ca. 40 stationer. Ved beregning af årsværdien kan der være taget hensyn til decimaler, som ikke indgår i tabellens månedsgennemsnit. Normalerne er gennemsnit for en årække i reglen 30 år - og angiver de forventede tal for en januardag, en februar dag osv. henholdsvis for januar, februar osv.

¹ Den gns. dagtemperatur/gns. nattemperatur er et beregnet gennemsnit for 30 stationer af den højeste/laveste daglige temperatur. *Middeltemperaturen* beregnes ud fra 3 daglige eller 8 daglige observationer afhængig af målested. 3 daglige aflæsninger dækker ikke døgnet ligeligt, således som 8 aflæsninger gør, derfor korrigeres disse. *Graddage* anvendes som et omtrentlig mål for opvarmningsbehovet i fyringssæsonen (1. september – 31. maj). Graddage er skyggetemperaturdage, og de opgives som et gennemsnit for hele landet. Graddagetallet fremkommer som summen af de enkelte måneders graddage. Graddagetallets størrelse omregnet i procent i forhold til normalen angiver forbruget i den enkelte fyringssæson. ² På et maximum/minimumtermometer registreres den højeste/laveste temperatur i døgnet blandt samtlige ca. 150 stationer. Absolut maximum/minimum i årene 1874-1998 er fundet ved at udtage den højeste/laveste temperatur blandt samtlige ca. 150 stationer (ca. 100 før 1960). Målt i året er det seneste år, hvor pågældende temperatur er forekommet. ³ 28 dage, 506 når der er 29 dage i februar.

Kilde: Danmarks Meteorologiske Institut.

Tabel 8 Meteorologiske forhold. Nedbør, soltimer, tryk og vind m.m. 1999

	Jan.	Feb.	Marts	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Året
Nedbør i mm													
Normal (1961-1990)	57	38	46	41	48	55	66	67	73	76	79	66	712
Hele landet	78	54	85	39	45	121	56	87	86	86	33	137	905
Kbh. Komm., Frb.Komm., Kbh. Amt, Fr.borg Amt, samt Roskilde amt	61	40	57	40	49	95	26	127	36	44	18	108	701
Vestsjællands Amt	63	40	63	28	44	120	51	88	35	56	10	99	697
Storstrøm Amt	69	38	70	24	51	91	53	79	29	52	19	105	680
Bornholms Amt	55	45	51	60	51	72	54	82	45	59	54	127	755
Fyns Amt	77	48	85	27	48	95	56	88	46	55	19	117	761
Sønderjyllands Amt	91	74	105	36	41	108	56	88	108	101	40	172	1 020
Ribe Amt	80	79	100	39	29	111	65	68	161	135	33	169	1 069
Vejle Amt	91	54	96	34	41	119	55	78	102	93	31	153	947
Ringkøbing Amt	81	71	87	51	32	137	64	74	112	119	56	174	1 058
Århus Amt	55	44	85	38	48	140	49	109	74	74	23	104	843
Viborg Amt	81	56	82	50	48	130	64	76	103	85	53	152	980
Nordjyllands Amt	77	41	87	47	55	149	62	104	78	77	30	117	924
pct.													
Fugtighedsgrad, hele landet¹													
Normal (1961-1990)	91	90	87	80	75	77	79	79	83	87	89	90	84
1999	92	90	90	84	80	85	81	82	86	88	90	92	87
Skydække, hele landet²													
Normal (1961-1990)	79	73	69	63	60	59	62	59	63	70	74	77	67
1999	79	66	79	60	55	63	54	55	54	66	72	73	65
timer													
Soltimer, hele landet³													
Normal (1961-1990)	41	71	117	178	240	249	236	224	152	99	57	39	1 701
1999	41	91	77	195	277	246	306	259	189	126	57	40	1 905
hPa													
Middellufttryk ved hav- overfladen													
Ålborg	1007,7	1004,3	1010,1	1010,8	1016,6	1014,8	1015,2	1011,6	1011,4	1013,0	1016,0	998,5	1010,8
Københavns Lufthavn	1010,4	1005,9	1011,5	1011,9	1017,6	1016,4	1016,2	1012,1	1013,3	1014,6	1017,9	1001,3	1012,4
pct.													
Vindretning⁴	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Nordlig	7	8	4	9	9	5	8	6	3	7	9	10	7
Nordøstlig	9	3	9	9	5	2	8	4	2	8	13	4	6
Østlig	9	2	14	13	23	7	12	15	24	13	4	3	12
Sydøstlig	8	3	19	11	12	12	8	12	23	12	8	4	11
Sydlig	21	11	23	11	8	17	9	9	20	10	23	20	15
Sydvestlig	28	25	12	18	19	19	16	12	21	17	22	25	20
Vestlig	13	31	12	19	15	24	26	24	6	25	16	25	20
Nordvestlig	5	18	6	10	10	14	13	17	2	8	6	9	10
Stille	1	<	1	1	<	1	1	1	<	<	2	1	1
m/s													
Middelvindhastighed⁵													
1999	6,2	6,0	5,5	5,8	5,1	4,7	4,4	4,4	5,1	6,1	5,8	7,0	5,5

Anm. Nedbøren angives ved den højde, hvortil vandet ville stige på en tænkt plan flade, hvor det ikke kunne løbe bort eller fordampe. De anførte tal er landsgennemsnit for ca. 100 velfordelte stationer, idet summeringen for måned og år er foretaget med hensyntagen til decimalerne. For de enkelte amter er der desuden taget hensyn til arealet. Se i øvrigt anm. til tabel om temperatur og graddage. Hvor der står "Hele landet" er tallet ekskl. Bornholm.

Lufttrykket er vægten af den luftstøje, som hviler på 1 cm² af en vandret flade. Måles i hPa = hektopascal = millibar.

¹ *Fugtigheden* angiver i procent forholdet mellem de tilstedeværende vanddamp i luften og den mængde, ved hvilken luften ville være mættet ved den pågældende temperatur. ² *Skydækket* angiver hvor mange procent af himlen, der er dækket med skyer. ³ *Soltimerne* (klart solskin dvs. ≥ 200 watt pr. m²) registreres dagen igennem på en solautograf. ⁴ Vindhypigheden fra 10 kyststationer angiver den procentvise fordeling af de daglige observationer på de 8 vindretninger og vindstille. < betyder mindre end 0,5 %. ⁵ Middelvindhastighed m/s fra 10 kyststationer.

Kilde: Danmarks Meteorologiske Institut.

Tabel 9

Meteorologiske forhold. Døgnoplysninger 1999

	Jan.	Feb.	Marts	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Året
Antal døgn i måneden, hele landet													
Sommerdage (maks. >25°)													
Normal (1961-1990)	-	-	-	-	0,2	1,9	2,6	2,3	0,1	-	-	-	7,2
1999	-	-	-	-	0,4	-	5,0	5,7	1,6	-	-	-	12,8
Isdøgn (maks. <0°)													
Normal (1961-1990)	8,6	7,5	2,2	0,1	-	-	-	-	-	-	0,6	4,0	23,0
1999	5,1	3,4	<	-	-	-	-	-	-	-	-	1,3	9,9
Frostdøgn (min. <0°)													
Normal (1961-1990)	19,0	19,0	15,0	6,6	0,7	<	-	-	0,2	1,8	7,3	15,0	84,0
1999	11,8	16,1	7,0	2,1	0,5	-	-	-	-	1,4	7,1	14,0	59,8
Tågedøgn													
Normal (1961-1990)	10,0	9,3	9,2	7,5	5,1	2,6	2,6	3,2	4,3	7,0	5,7	7,0	74,0
1999	3,8	8,4	8,1	5,3	4,0	4,1	4,5	4,8	5,2	4,0	6,6	5,3	64,2
Nedbørdøgn (R ³ 0,1 mm)													
Normal (1961-1990)	17	13	14	12	12	12	13	13	15	16	18	17	171
1999	21,3	18,1	20,6	11,5	11,6	17,3	12,0	13,5	12,4	19,6	13,4	24,6	196,0
Store nedbørdøgn (R ³ 10 mm)													
Normal (1961-1990)	1,1	0,5	0,7	0,7	1,1	1,5	1,8	1,8	2,0	2,2	2,0	1,6	17,0
1999	1,0	0,2	2,1	0,8	1,2	4,2	1,4	3,2	2,6	1,9	0,4	4,0	22,9
Snedøgn													
Normal (1961-1990)	7,6	6,4	5,3	2,6	0,2	-	-	-	-	0,1	2,3	5,8	30,0
1999	4,5	6,8	3,8	0,9	-	-	-	-	-	<	2,0	5,9	23,8
Hyppeghed af blæst i pct.													
1999	7	10	4	6	2	2	1	2	2	8	9	15	6
Tordendøgn													
Normal (1961-1990)	0,1	0,1	0,1	0,2	1,3	2,0	2,3	2,2	1,3	0,6	0,3	0,1	11,0
1999	<	0,5	-	0,2	0,8	2,3	2,8	3,1	2,9	1,0	0,2	0,5	14,3

Anm. 1 *Sommerdage* er dage, hvor den højeste temperatur er over 25° celsius. *Isdøgn* er døgn, hvor den højeste temperatur er under 0° celsius. *Frostdøgn* er døgn, hvor den laveste temperatur er under 0° celsius. *Tågedøgn* er døgn, hvor der er observeret tåge omkring stationen. *Nedbørdøgn* er døgn med nedbør på 0,1 mm eller mere. *Store nedbørdøgn* er døgn med nedbør på 10 mm eller mere. *Snedøgn* er døgn med snefald på 0,1 mm eller mere målt efter smeltning. Blæst er vindhastigheder ³ 10,8 m/sec., registreret ved kyststationer. *Tordendøgn* er et for hele landet beregnet gennemsnit af de enkelte stationers tordendøgn. Når antal døgn er under 10 kan tiendedelene medtages.

< betyder mindre end 0,1 men større end 0,0.

Anm. 2 Som grundlag for beregningen af de anførte månedlige landsgennemsnit er benyttet de daglige målinger ved et antal velfordelte stationer – som hovedregel ca. 40 stationer. Ved beregning af årsværdien kan der være taget hensyn til decimaler, som ikke indgår i tabellens månedsgennemsnit. Normalerne er gennemsnit for en årrække i reglen 30 år - og angiver de forventede tal for en januar dag, en februar dag osv. henholdsvis for januar, februar osv.

Kilde: Danmarks Meteorologiske Institut.

Tabel 10 Byernes luftforurening 1990-1999

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
µg/m ³ svovldioxid										
København	19,3	18,1	14,1	11,5	8,7	9,0	7,0	4,6	4,3	4,0
Ålborg	11,5	11,8	7,1	6,6	4,6	4,0	5,0	2,7	2,7	1,8
Odense	9,1	11,0	6,9	6,5	4,3	3,8	4,9	2,6	2,1	1,7
µg/m ³ kvælstofdioxid										
København	53,4	51,7	51,7	43,4	46,7	53,0	44,7	42,6	42,9	46,8
Ålborg	36,3	40,4	37,8	38,0	36,1	37,4	37,6	33,6	34,2	40,1
Odense	35,2	42,3	36,4	36,6	35,8	34,4	34,0	35,5	31,6	32,9
ng/m ³ bly										
København	250,1	236,9	198,6	119,1	37,1	26,0	24,8	16,6	16,4	16,6
Ålborg	292,4	262,7	212,0	140,1	44,7	31,4	18,6	13,9	13,0	12,5
Odense	148,5	168,4	130,4	96,5	31,9	22,3	22,0	14,9	14,5	13,6
µg/m ³ partikler										
København	73,6	77,4	73,6	69,6	64,7	61,1	65,3	46,8	45,5	47,2
Ålborg	70,4	71,4	59,1	63,5	61,1	55,7	68,9	53,7	50,7	51,3
Odense	61,2	66,6	59,8	62,1	55,6	53,2	62,7	61,4	45,6	46,6

Anm. µg/ m³ svarer til milliontedel gram pr. kubikmeter, mens ng/m³ svarer til milliardtedel gram pr. kubikmeter.

Kilde: Danmarks Miljøundersøgelser.

Tabel 11 Ozonlagets tykkelse over Danmark 1980-1999

	Jan.	Feb.	Marts	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Året
DU1													
1980	354	357	396	417	403	376	367	327	300	308	302	323	353
1985	375	383	392	395	371	366	339	311	296	265	300	321	343
1990	310	344	361	380	356	351	340	317	294	274	297	308	328
1995	321	357	372	358	350	324	311	294	297	269	277	307	320
1999	342	382	399	376	370	347	332	325	283	293	278	314	345

¹ Ozonlagets tykkelse i Dobson enheder (DU). Dette mål angiver, hvor mange hundrededele mm. ozonlaget ville være tykt, hvis det var samlet på jordens overflade.

Kilde: Danmarks Meteorologiske Institut.

Tabel 12
Udslip fra og nedfald i Danmark 1997

	Dansk udslip til forskellige lande			Nedfald i Danmark fra forskellige lande		
	Svovl fra SO ₂	Kvælstof fra NO _x	Kvælstof fra NH ₄	Svovl fra SO ₂	Kvælstof fra NO _x	Kvælstof fra NH ₄
	tons					
Danmark	7 300	3 700	21 800	7 300	3 700	21 800
Sverige	5 700	7 200	6 800	400	800	700
Norge	1 800	2 500	2 600	100	700	100
Finland	900	1 600	1 000	0	100	0
UK	400	800	500	4 400	5 800	1 300
Tyskland	2 300	3 400	3 900	4 900	3 700	6 200
Holland	100	200	200	500	1 600	1 100
Belgien	100	100	100	900	800	400
Frankrig	400	800	300	2 100	1 900	1 100
Polen	2 400	4 200	3 000	2 800	1 000	800
Den Tjekkiske Rep. og Slovakiet	400	700	500	900	400	300
Europæiske del af tidl. Sovjet	5 400	9 800	4 900	800	500	100
Havområder	24 900	19 200	36 800	6 200	6 900	0
Andet	2 452	21 305	1 490	4 100	1 700	1 000

Anm. Data for 1997 er beregnet med en ny spredningsmodel.

Kilde: EMEP/det norske meteorologiske institut.

Tabel 13
Transportsektorens emissioner 1998

	CO ₂	NO _x	SO ₂	CO
	1 000 tons			
I alt	14 311	96	6	309
Vejtransport	11 204	77	2	306
Jernbane	247	2	0	0
Luftfart	2 451	10	0	2
Søtransport	409	7	3	1
	pct.			
I alt	100	100	100	100
Vejtransport	78	79	36	99
Jernbane	2	2	2	0
Luftfart	17	11	4	1
Søtransport	3	8	58	0

Kilde: DMU.

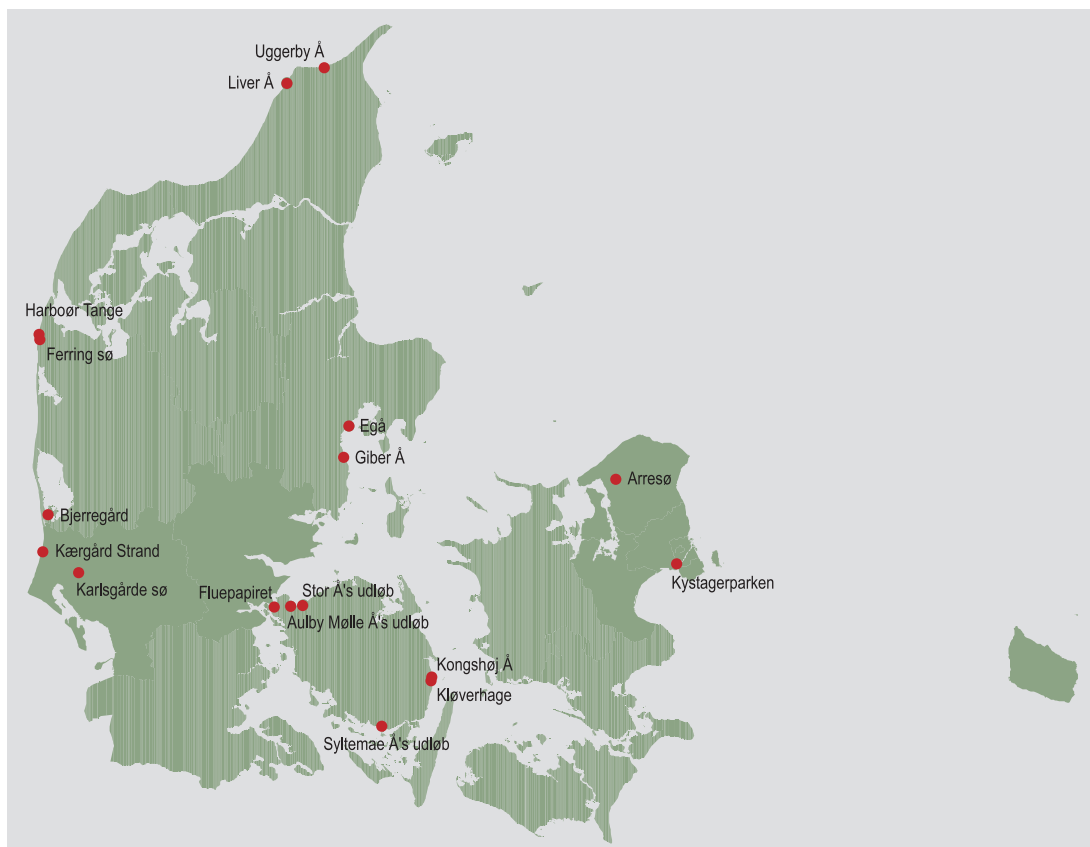
Tabel 14

Badevandskvalitet 1980-2000

	Målestationer	Acceptabelt badevand	Antal tvivlsomt badevand	Badeforbud
1980	1 304	1 101	179	24
1985	1 374	1 017	288	69
1990	1 338	1 199	70	69
1991	1 307	1 216	54	37
1992	1 282	1 197	55	30
1993	1 282	1 226	33	23
1994	1 288	1 267	33	21
1995	1 301	1 281	52	20
1996	1 299	1 280	57	19
1997	1 310	1 293	18	17
1998	1 300	1 282	45	18
1999	1 300	1 283	30	17
2000	1 300	1 255	28	17

Kilde: Miljøstyrelsen og kommunerne.

Badeforbud 2000

Tabel 15

Drikkevandsforbrug efter amter 1996-1998

	1996	1997	1998
	mio. m ³		
Hele landet	483,5	464,8	441,3
Københavns Kommune	36,2	35,7	35,7
Frederiksberg kommune	6,6	6,5	6,2
København Amt	46,6	45,5	43,9
Frederiksborg Amt	28,7	27,8	25,5
Roskilde Amt	18,1	17,3	16,2
Vestsjællands Amt	29,9	28,8	29,1
Storstrøms Amt	22,5	21,3	19,6
Bornholms Amt	4,8	4,6	4,3
Fyns Amt	42,4	41,0	38,2
Sønderjyllands Amt	24,7	23,6	23,1
Ribe Amt	24,5	22,7	21,6
Vejle Amt	34,2	32,9	30,5
Ringkøbing Amt	31,8	30,3	28,6
Århus Amt	57,0	54,3	50,4
Viborg Amt	26,0	25,0	23,1
Nordjyllands Amt	49,6	47,5	45,4

Anm. Vandforbruget til storindustri, landbrug og dambrug, i det omfang indvindingen er baseret på særskilte enkeltboringer, er ikke medtaget.

Tabel 16

Drikkevandsforbrug efter anvendelsesgruppe 1996-1998

	1996	1997	1998
	mio. m ³		
Hele landet	483,5	464,8	441,3
Husholdninger	290,7	277,1	266,2
Erhverv og institutioner	150,5	147,0	142,6
Tab mv.	42,3	40,7	32,5

Anm. Vandforbruget til storindustri, landbrug og dambrug, i det omfang indvindingen er baseret på særskilte enkeltboringer, er ikke medtaget.

Tabel 17

Vandværker efter nitratindhold i drikkevand 1998

	Vandværker efter nitratindhold pr. liter			
	0,0 - 4,9 mg	5,0 - 24,9 mg	25,0 - 49,9 mg	- 50,0 mg
	pct.			
Hele landet	76	15	7	2
Københavns Amt ¹	78	20	-	2
Frederiksborg Amt	81	16	2	1
Roskilde Amt	87	10	3	-
Vestsjællands Amt	88	8	3	1
Storstrøms Amt	81	17	2	0
Bornholms Amt	77	18	5	-
Fyns Amt	84	12	3	1
Sønderjyllands Amt	81	15	3	1
Ribe Amt	78	19	2	1
Vejle Amt	85	10	4	1
Ringkøbing Amt	82	11	6	1
Århus Amt	68	17	11	4
Viborg Amt	62	19	10	9
Nordjyllands Amt	52	22	22	4

Anm. Vejledende grænseværdi for nitrat i drikkevand er 25 mg/l og højst tilladelige grænseværdi er 50 mg/l.

¹ Københavns Amt omfatter også København og Frederiksbergs kommuner.

Tabel 18

Genanvendelse af papir og glasemballage 1996-1998

	1996	1997	1998
Papir	1 000 tons		
Danmarks samlede papirforbrug¹	1 208	1 349	1 304
Dansk papirproduktion	330	342	350
Returpapir indsamlet	537	607	656
Returpapirforbrug ²	385	407	409
Glasemballage³			
Forbrug i alt	181	190	184
Indsamlet i alt	123	115	126
Genanvendt ⁴	105	108	118

¹ Dansk produktion + import ÷ eksport af papir og pap. ² Returpapir tilført som råstof til dansk papirproduktion, hvor der skønsmæssigt er et processpild på 15-20 pct. ³ Ekskl. pantbelagte flasker, der erstatter et forbrug på ca 300.000 tons glas. ⁴ Heraf 57.000 tons skyllede og genopfyldte flasker og 52.000 tons skår til omsmelting i 1998.

Kilde: Dansk Center for Affald og Genanvendelse

Tabel 19

Affaldsmængder fordelt på affaldstype og behandlingsform 1998

	Genan- vendelse	Forbrænding	Deponering	Særlig behandling	I alt
	1 000 tons				
I alt	7 319	2 748	2 277	84	12 428
Dagrenovation	350	1 367	109	0	1 825
Storskrald	96	239	234	4	572
Haveaffald	553	9	24	0	586
Erhvervsaffald	4 324	858	1 105	1	6 288
Miljøfarligt affald	51	1	5	76	133
Sygehusaffald	0	4	0	3	7
Behandlingsrester	1 940	270	799	0	3 008
Ikke oplyst	7	0	1	0	8

Anm. Data stammer fra Miljøstyrelsens Informationssystem for Affald og Genanvendelse (ISAG).

Kilde: Miljøstyrelsen, sukkerfabrikkerne, genvindingsindustrien og kraftværkerne.

Tabel 20

Salg af pesticider 1994-1999

	1994	1995	1996	1997	1998	1999
	— tons —					
Salg af pesticidprodukter¹						
Salg i alt	16 722	19 430	15 295	14 825	14 179	12 445
Afskrækningsmidler	187	136	64	59	56	84
Fungicider	2 120	2 395	1 626	2 105	1 911	1 999
Gnavermidler	309	246	412	306	375	441
Herbicider	7 825	9 782	7 898	7 584	7 320	5 740
Insekticider	1 194	1 501	738	1 030	1 185	900
Jorddesinfektionsmidler	24	21	48	3	0	4
Kombinerede fungi og insekticider	32	31	18	19	26	16
Midler mod algevækst	364	58	0	0	0	1
Midler mod slimdannende organismer i papirmasse	84	91	50	50	39	60
Midler mod utøj på husdyr mv.	279	594	378	355	141	111
Midler til behandling af træværk	3 884	4 026	3 890	3 044	2 756	2 657
Vækstregulerende midler	421	551	173	271	369	432
Heraf virksomt stof²						
Virksomt stof i alt	5 615	6 630	5 271	4 582	4 326	3 605
Afskrækningsmidler	10	9	4	4	4	6
Fungicider	1 096	1 246	791	1 027	891	884
Gnavermidler	3	3	3	4	4	3
Herbicider	3 070	3 690	3 127	2 923	2 781	2 059
Insekticider	159	220	90	97	102	86
Jorddesinfektionsmidler	23	19	31	3	0	4
Kombinerede fungi og insekticider	19	6	3	3	3	2
Midler mod algevækst	11	5	0	0	0	0
Midler mod slimdannende organismer i papirmasse	25	33	31	33	33	42
Midler mod utøj på husdyr mv.	4	5	2	2	2	1
Midler til behandling af træværk	935	1 069	1 097	346	297	261
Vækstregulerende midler	260	325	93	140	209	257

¹ Et pesticidprodukt består af ét eller flere virksomme stoffer, emulatore, klæbestoffer samt inaktive fyldstoffer. ² Den del af produktet, der har den egentlige giftvirkning.

Kilde: Miljøstyrelsen.

Tabel 21

Råstofindvinding 1990-1999

	1990	1995	1998	1999
	— 1 000 m ³ —			
Råstofindvinding i alt	33 975	34 211	37 603	47 858
Landområder				
Granit	810	662	183	180
Kridt, kalk	2 924	4 049	3 445	3 343
Kvartssand	186	191	191	279
Ler	462	739	779	828
Plastisk ler og bentonit	303	311	325	352
Moler	195	186	256	197
Sand, grus, sten	22 534	21 721	24 885	28 414
Tørv og sphagnum	399	259	336	253
Øvrige råstoffer	292	440	205	1 149
Havområder				
Sand, grus, sten, sandfyld mv.	5 870	5 652	6 999	12 863

Kilde: Amterne og Skov- og Naturstyrelsen.

Tabel 22

Det offentlige miljøudgifter og -indtægter 1991-1999

	1991	1995	1999
	mio. kr.		
Miljøudgifter i alt	4 027	6 779	7 991
Miljøbeskyttelse	1 296	3 190	3 704
Affald	476	446	332
Vand og jord	289	623	509
Luft	101	1 599	2 187
Andre miljøbeskyttelsesforanstaltninger	430	522	676
Skov- og naturforvaltning	1 712	2 165	2 484
Skov og natur	1 469	1 825	1 937
Vandløb	195	249	238
Jordbrug og miljø	48	91	309
Miljøforskning og -undersøgelser	368	541	506
Øvrige miljø- og naturforanstaltninger	651	883	1 297
Fælles udgifter	632	845	1 254
Bygningsbevaring	19	37	38
Trafik og miljø	0	1	5
Miljøindtægter i alt¹	4 055	7 804	12 001
Miljøbeskyttelse	2 592	1 929	2 006
Affald	320	342	342
Vand og jord	2 238	1 471	1 572
Andre miljøbeskyttelsesforanstaltninger	34	116	92
Skov- og naturforvaltning	193	329	495
Skov og natur	188	317	336
Vandløb	5	12	7
Jordbrug og miljø	0	0	152
Miljøforskning og -undersøgelser	38	137	198
Øvrige miljø- og naturforanstaltninger	89	67	82
Miljøafgifter	1 143	5 342	9 220
Energi- og ressourceafgifter	14 643	18 390	26 534

Anm. Tallene dækker alene den offentlige forvaltning og service.

¹ Ekskl. Energi- og ressourceafgifter.

Tabel 23

Det offentlige miljøudgifter og -indtægter på delsektorer 1999

	Staten	Amterne	Kom- munerne	Off. forvalt- ning og service i alt ¹
	mio. kr.			
Miljøudgifter i alt	4 416	1 393	2 227	8 036
Miljøbeskyttelse	2 761	523	459	3 743
Affald	120	-	212	332
Vand og jord	94	380	74	548
Luft	2 187	-	-	2 187
Andre miljøbeskyttelsesforanstaltninger	360	143	173	676
Skov- og naturforvaltning	989	214	1 286	2 489
Skov og natur	677	111	1 151	1 939
Vandløb	3	104	135	242
Jordbrug og miljø	309	-	-	309
Miljøforskning og -undersøgelser	506	-	-	506
Øvrige miljø- og naturforanstaltninger	159	655	483	1 297
Fælles udgifter	116	655	483	1 254
Bygningsbevaring	38	-	-	38
Trafik og Miljø	5	-	-	5
Miljøindtægter i alt²	9 754	153	2 201	12 108
Miljøbeskyttelse	27	94	1 926	2 047
Affald	5	-	337	342
Vand og jord	-	67	1 544	1 611
Andre miljøbeskyttelsesforanstaltninger	21	27	45	93
Skov- og naturforvaltning	247	33	220	500
Skov og natur	95	28	216	339
Vandløb	-	5	4	9
Jordbrug og miljø	152	-	-	152
Miljøforskning og -undersøgelser	198	-	-	198
Øvrige miljø- og naturforanstaltninger	1	26	55	82
Fælles indtægter	1	26	55	82
Bygningsbevaring	-	-	-	-
Trafik og Miljø	-	-	-	-
Miljøafgifter	9 281	-	-	9 281
Energi- og ressourceafgifter	26 566	-	-	26 566

Anm. Tallene dækker alene den offentlige forvaltning og service.

¹ Inkl. overførsler til andre offentlige delsektorer. ² Ekskl. Energi- og ressourceafgifter.

Tabel 24

Domme for overtrædelse af miljøbeskyttelseslovene 1990-1998

	1990	1996	1998
	antal afgørelser		
I alt	403	406	475
Miljøbeskyttelsesloven	260	170	182
Havmiljøloven	2	2	-
Naturfredningsloven	18	60	28
Washington-konventionen	9	16	3
Skovloven	-	-	1
Planlægningsloven	18	17	25
Lov om sommerhuse og camping	6	13	13
Lov om kemiske stoffer og produkter	5	2	6
Andre love vedrørende miljø	85	126	217

Tabel 25

Status over Danmarks flora og fauna 1997

	Totale antal kendte arter	Listede arter i alt		Forsvundne arter ¹	Særligt beskyttelseskrævende arter		
		antal	pct.		Akut truede arter ²	Sårbare arter ³	Sjældne arter ⁴
I alt	10 598	3 142	30	343	611	997	1 191
Flora							
Svampe og laver	3 950	1 452	37	112	268	453	619
Svampe	3 000	878	29	31	157	248	442
Laver	950	574	60	81	111	205	177
Karplanter	1 050	220	21	23	36	66	95
Fauna							
Insekter	5 289	1 359	26	190	285	450	434
Døgnfluer	42	20	48	5	8	4	3
Slørvinger	25	10	40	2	2	3	3
Guldsmede	50	21	42	4	4	7	6
Bredtæger	56	15	27	0	2	7	6
Vårfluer	168	54	32	10	3	12	29
Biller	3 674	964	26	144	233	328	259
Dagsommerfugle	73	36	49	9	8	18	1
Natsommerfugle	900	141	16	13	12	45	71
Køllesværmere	8	5	63	1	1	3	0
Svirrefluer	269	86	32	2	10	21	53
Kvægmyg	24	7	29	0	2	2	3
Hvirveldyr	309	111	36	18	22	28	43
Ferskvandsfisk	38	15	39	2	5	1	7
Padder	14	5	36	0	1	3	1
Krybdyr	7	2	29	2	0	0	0
Fugle	200	74	37	14	15	14	31
Pattedyr	50	15	30	0	1	10	4

Anm. Definitionerne på kategorierne er identiske med dem, der anvendes i de såkaldte rødlistor, dvs. nationale lister med status over truede dyre- og plantearter.

¹ Arter som anses for at være forsvundne fra Danmark efter 1850. ² Arter som anses for at være i fare for at forsvinde fra Danmark i nær fremtid, hvis de negative faktorer, der for tiden påvirker dem, fortsat får lov at virke. ³ Arter som kan forventes at blive direkte truede i Danmark i nær fremtid, hvis de negative faktorer, der for tiden påvirker dem, fortsat får lov at virke. ⁴ Arter med så små eller få bestande, at de er særligt følsomme for tilfældige, menneskeskabte eller naturlige svingninger samt uagtsomhed.

Kilde: Skov- og Naturstyrelsen.

Tabel 26**Antal ynglepar af de 20 mest almindelige fugle i Danmark 1997**

Nr.	Art	Antal ynglede par	Udviklingstendens
1	Solsort	2 250 000	Stigende
2	Bogfinke	1 700 000	Stigende
3	Sanglærke	1 360 000	Faldende
4	Gråspurv	944 000	Faldende
5	Musvit	745 000	Svingende
6	Stær	660 000	Faldende
7	Løvsanger	603 000	Stabil
8	Gulspurv	567 000	Stabil
9	Grønirisk	489 000	Stigende
10	Skovspurv	482 000	Stigende
11	Gærdesmutte	404 000	Svingende
12	Tornsanger	358 000	Faldende
13	Landsvale	275 000	Faldende
14	Ringdue	291 000	Stigende
15	Rødhals	285 000	Svingende
16	Munk	284 000	Stigende
17	Tornirisk	283 000	Stabil
18	Sangdrossel	259 000	Stabil
19	Husskade	249 000	Stigende
20	Blåmejse	245 000	Svingende

Kilde: Skov- og Naturstyrelsen.

Tabel 27**Antal ynglepar af de 20 mest sjældne fugle i Danmark 1997**

Nr.	Art	Antal ynglede par	Udviklingstendens
1	Sort Stork	1-3	Stigende
2	Blåhals	1-3	Stigende
3	Bramgås	2-3	Stigende
4	Havørn	3	Stigende
5	Fiskeørn	3	Stabil
6	Engsnarre	0-5	Faldende
7	Mudderklire	0-5	Svingende
8	Blå Kærhøg	4-5	Stigende
9	Vandstær	4-5	Stigende
10	Gulirisk	5	Svingende
11	Perleugle	5	Svingende
12	Canadagås	5	Stigende
13	Hvid Stork	6	Faldende
14	Sortstrubet Bynkefugl	6-8	Svingende
15	Trane	2-9	Stigende
16	Sandterne	9	Stærkt faldende
17	Urfugl	9	Faldende
18	Hjejle	5-10	Faldende
19	Lærkefalk	5-10	Stabil
20	Nøddekrige	10	Stabil

Anm. Beskyttelsen af de vilde fugle i Danmark er reguleret efter jagt- og vildtforvaltningsloven samt naturbeskyttelsesloven. Arter, der er fundet med 0-2 ynglepar i Danmark er udeladt.

Kilde: Skov- og Naturstyrelsen.

Tabel 28

Jagtudbyttet af pattedyr 1990-1999

	1990/91	1995/96	1997/98	1998/99
	1 000 stk.			
I alt	302,5	326,5	283,3	279,5
Krondyr	1,9	2,9	3,3	3,3
Dådyr	3,5	3,7	4,1	3,8
Sika	0,4	0,4	0,7	0,5
Rådyr	73,0	105,0	101,0	101,0
Harer	148,0	162,0	113,0	106,0
Kaniner	17,0	6,0	4,6	7,5
Egern	0,3	... ¹	... ¹	... ¹
Ræve	50,0	38,0	42,0	45,0
Grævlinger	1,0	... ¹	... ¹	... ¹
Ildere	0,9	0,7	1,8	1,1
Mink	2,8	4,6	8,0	6,7
Husmår	3,7	3,2	4,8	4,6

Anm. Antallet af jagttegsløbere var i sæsonen 1998/99 171.000.

¹ Arten er totalfredet, men enkelte nedlagte dyr kan forekomme i henhold til bekendtgørelsen om vildtskader.

Kilde: Danmarks Miljøundersøgelser, Afdeling for Flora- og Faunaøkologi.

Tabel 29

Jagtudbyttet af fugle 1990-1999

	1990/91	1995/96	1997/98	1998/99
	1 000 stk.			
I alt	2 866	2 585	2 281	2 246
Agerhøns	85	94	65	57
Fasaner	900	812	705	742
Fiskehejre	1	1	2	1
Skovsneppe	27	27	22	25
Bekkasiner	32	24	20	18
Gråænder	696	768	643	670
Andre svømmeænder	152	155	94	89
Edderfugle	135	114	106	72
Andre dykænder	58	45	36	34
Gæs	14	16	15	18
Blishøns	24	18	13	14
Måger	99	47	41	38
Ringduer	351	262	288	239
Tyrkerduer	12	10	10	8
Råger	92	81	84	92
Krager	104	69	81	75
Husskader	60	38	43	43
Skarver	...	3	4	4
Stære	...	1	7	7

Anm. Antallet af jagttegsløbere var i sæsonen 1998/99 171.000.

Kilde: Danmarks Miljøundersøgelser, Afdeling for Flora- og Faunaøkologi.

Tabel 30

Energibalance for Danmark 1998

	Råolie og halvfabrikata	Kul og koks mv.	Olieprodukter	Naturgas	Anden gas	Vedvarende energi mv.	El	Fjernvarme
	1 000 tons		1 000 Nm ³	1 000 tons	Tj	GWh	Tj	
Produktion	11 556	-	7 583	13 914	432	66 858	38 762	121 784
Import	4 832	8 416	5 779	-	10	479	3 280	-
Lager	511	- 1 100	156	- 128	- 11	-	-	-
Svind og ledningstab	85	83	90	179	5	647	1 999	24 347
Eksport	7 907	140	4 299	2 785	78	57	7 602	0
Samlet indenlandsk anvendelse	7 885	9 293	8 816	11 079	370	66 633	32 441	97 436
Husholdninger	-	10	2 721	730	57	8 014	10 186	62 874
Landbrug, fiskeri og råstofudvinding	-	105	807	674	7	2 469	2 118	1 888
Landbrug, gartneri og skovbrug	-	49	555	128	6	2 469	1 974	1 885
Fiskeri mv.	-	-	220	-	-	-	64	-
Råstofudvinding	-	56	32	546	-	-	80	3
Industri	7 885	446	815	928	280	5 336	9 690	5 970
Nærings- og nydelsesmiddelindustri	-	104	228	377	5	7	2 207	1 161
Tekstil-, beklædnings- og læderindustri	-	-	13	28	1	1	200	125
Træ-, papir- og grafisk industri	-	-	45	94	2	3 900	1 076	1 628
Mineralolie-, kemisk og plastindustri	7 885	19	101	117	239	19	2 150	1 208
Sten-, ler og glasindustri	-	322	288	137	18	6	831	48
Jern- og metalindustri	-	1	120	162	15	108	2 826	1 610
Møbelindustri og anden industri	-	-	21	12	1	1 297	400	190
Energi- og vandforsyning	-	8 732	1 569	8 434	-	50 813	491	24
Bygge- og anlægsvirksomhed	-	-	316	5	14	-	242	-
Handel, hotel- og restaurationsvirksom. mv.	-	-	367	104	5	-	3 736	9 043
Handel med biler, autorep., servicestationer	-	-	76	13	-	-	329	1 107
Engros- og agenturhandel undt. biler	-	-	205	42	2	-	1 351	3 674
Detailhandel reparationsvirks. undt. biler	-	-	69	27	1	-	1 466	2 317
Hotel- og restaurationsvirksomhed mv.	-	-	19	22	3	-	591	1 944
Transportvirk., post og telekommunikation	-	-	1 890	14	2	-	1 467	1 190
Transportvirksomhed	-	-	1 860	6	2	-	1 227	508
Post og telekommunikation	-	-	30	8	-	-	240	682
Finansieringsvirk. mv. og forretningsservice	-	-	93	45	1	-	1 010	3 856
Finansierings- og forsikringsvirksomhed	-	-	7	11	-	-	257	928
Udlejning og ejendomsformidling	-	-	27	7	-	-	128	628
Forretningsservice mv.	-	-	59	27	-	-	625	2 300
Offentlige personlige tjenesteydelser	-	-	237	145	5	-	3 502	12 591
Offentlig administration	-	-	108	20	2	-	466	1 757
Undervisning	-	-	28	36	1	-	863	3 117
Sundhedsvæsen mv.	-	-	13	22	-	-	539	1 947
Sociale institutioner mv.	-	-	23	27	-	-	636	2 297
Renovation, foreninger og forlystelser mv.	-	-	66	40	1	-	997	3 473

Tabel 31

Danmarks energiforbrug 1990-1998

	1990	1995	1998
Energiforbruget (brutto)	1 000 tons		
Stenkul mv.	9 995	10 987	9 242
Koks og cinders	45	51	47
Brunkulsbriketter	6	9	4
Affald	2 943	3 569	3 611
Brænde, træpiller og træaffald	1 110	1 255	1 090
Halm	861	843	922
Petroleum	118	14	10
Jetbrændstof og flyvebenzin	666	657	806
Motorbenzin ¹	1 584	1 892	1 999
Anden olie til energiformål ²	19	750	1 220
Gas- og dieselolie ¹	3 906	3 897	3 789
Fuelolie	947	997	813
Petroleumskoks	182	176	179
Flaskegas (LPG)	100	87	85
Raffinaderigas	265	370	236
	mio. Nm ³		
Naturgas ³	1 703	3 009	3 941
	1 000 GJ		
Biogas	600	713	1 426
Vind- og vandkraft	2 298	3 395	10 100
El-forsyning	mio. kWh		
El-salg, offentlige værker	28 548	31 470	32 588
Boliger	9 015	9 549	9 590
Landbrug mv.	2 349	2 544	2 559
Fremstillingsvirksomhed	8 112	9 451	9 796
Andre erhverv samt administration mv.	9 068	9 892	10 536
Råolie og naturgas	1 000 tons		
Råolie, dansk produktion	5 985	9 225	11 825
	mio. Nm ³		
Naturgas, dansk produktion	3 081	5 164	7 313

¹ Korrigeret for grænsehandel. ² Bl.a. spildolie. Fra 1995 inkl. orimulsion. ³ Ekskl. forbrug på platforme i Nordsøen.

Kilde: Energistyrelsen og Danske Elværkers Forening.

Tabel 32

Produktion af vedvarende energi 1990-1998

	1990	1995	1998
	TJ		
Vedvarende energi i alt	54 806	65 725	76 729
Solvarme	105	219	300
Vindkraft	2 197	4 238	10 005
Vandkraft	101	109	98
Halm	12 481	12 824	13 359
Skovflis	1 724	2 340	3 038
Brænde	7 019	9 191	8 339
Træpiller	1 575	2 138	2 261
Træaffald	6 175	5 665	5 851
Biogas	752	1 729	2 670
Affald	15 006	23 931	27 310
Fiskeolie	744	251	14
Jordvarme ¹	2 510	3 043	3 484

¹ Varmepumper og geotermi.

Kilde: Energistyrelsen.

Tabel 33

Industriens energiforbrug 1997

	Fast brændsel	Flydende brændsel	Gas	Elektri- citet	Fjern- varme
	1 000 GJ				
Industri i alt^{1,2}	19 067	26 287	56 494	30 539	5 477
14009 Udvinding af grus, ler, sten, og salt mv.	1 614	1 112	378	264	2
15009 Nærings- og nydelsesmiddelindustri²	2 982	7 453	15 398	6 827	1 132
151000 Slagterier mv.	2	1 339	2 195	1 924	122
155000 Mejerier og isfabrikker	-	525	3 894	1 377	220
158909 Anden næringsmiddelindustri	2 852	4 668	7 199	2 835	556
159000 Drikkevareindustri	128	904	2 004	620	223
160000 Tobaksindustri	-	16	107	72	11
17009 Tekstil-, beklædnings- og læderindustri	1	239	1 118	599	85
170000 Tekstilindustri	1	200	1 023	498	42
180000 Beklædningsindustri	-	23	51	63	39
190000 Læder- og fodtøjsindustri	0	16	43	38	4
20000 Træindustri	3 454	853	202	985	8
21009 Papir- og grafisk industri	42	316	3 513	2 081	1 437
210000 Papirindustri	9	282	3 301	1 414	1 186
221200 Udgivelse af dagblade	-	1	13	185	102
221309 Udgiver- og forlagsvirks. ekskl. dagblade	-	4	64	116	76
222009 Trykkerier mv.	32	29	136	365	72
23000 Mineralolieindustri mv.	-	1 380	18 382	1 055	257
24000 Kemisk industri	579	2 106	3 403	4 109	1 158
241009 Fremst. af kemiske råstoffer	13	874	2 154	2 290	950
243009 Fremst. af maling, sæbe, kosmetik mv.	566	223	709	939	86
244000 Medicinalindustri	-	1 009	541	880	123
25000 Gummi- og plastindustri	3	244	1 355	2 097	67
26000 Sten-, ler- og glasindustri mv.	9 256	10 360	6 114	2 708	38
261009 Glas- og keramisk industri	0	123	1 484	555	19
263009 Tegl-, cement- og betonindustri mv.	9 256	10 237	4 630	2 152	19
27009 Fremstilling og forarbejdning af metal	42	685	3 229	4 286	253
270000 Fremst. af metal	-	196	1 950	2 373	81
281009 Fremst. af byggematerialer af metal	6	271	404	564	100
286009 Fremst. af håndværktøj, metalemballage mv.	36	218	876	1 349	72
29000 Maskinindustri	0	838	1 653	2 221	502
291000 Fremst. af skibsmotorer, kompressorer mv.	-	186	667	1 105	217
292000 Fremst. af maskiner til generelle formål	0	337	290	421	83
293000 Fremst. af landbrugsmaskiner	0	118	311	167	32
294009 Fremst. af maskiner til industri mv.	-	155	171	328	126
297000 Fremst. af husholdningsapparater	0	41	215	201	44
30009 Elektronikindustri	52	210	631	1 047	294
300009 Fremst. af edb-udstyr, el-motorer mv.	-	114	198	435	168
320000 Fremst. af telemateriel mv.	52	46	220	329	27
330000 Fremst. af medicinsk udstyr, instrumenter	0	51	213	284	99
35009 Transportmiddelindustri	4	201	729	903	125
351000 Skibsværfter og bådbyggerier	4	75	414	528	49
352009 Fremst. af transportmidler ekskl. skibe	-	126	314	375	75
36000 Møbelindustri og anden industri	1 039	290	388	1 357	120
361000 Møbelindustri	1 034	258	295	1 055	58
365009 Fremst. af legetøj, guld- og sølvvarer mv.	5	32	93	303	62

Anm. Opgørelsen omfatter arbejdssteder i firmaer med 20 eller flere beskæftigede ved industri.

¹ Inkl. udvinding af grus, ler, sten og salt mv. ² Ekskl. bagerforretninger.